

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-2-10 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-40/527-234
Karar Tarihi : 26.06.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER : Ekrem SOLMAZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Ersözler Mobilya ve Ev Tekstil San. Ve Paz. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Adil ÇELİK
Eski Kuyumcular Mah. Mekik Sok. Sandıkçı İşhanı Kat:4
Merkez/Balıkesir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - İşbir Sünger A.Ş.
İstanbul Yolu 17. km 06790 Etimesgut/Ankara

(1) **E. DOSYA KONUSU: İşbir Sünger A.Ş. ile Ersözler Mobilya ve Ev Tekstil San. ve Paz. Ltd. Şti. arasında imzalanan "Tabela ve/veya Mağaza İç Dekorasyon Sözleşmesi"nde 4054 sayılı Kanun'a aykırı hükümlerin bulunduğu iddiası.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:**

- İşbir Sünger A.Ş. (İŞBİR) ile Ersözler Mobilya ve Ev Tekstil San. ve Paz. Ltd. Şti. (ERSÖZLER MOBİLYA) arasında 01.12.2008 tarihinde Tabela ve/veya Mağaza İç Dekorasyon Sözleşmesi'nin (Sözleşme) imzalandığı,
- Sözleşme'de, ERSÖZLER MOBİLYA'nın satış mağazasını belirlenen süreden önce devretmesi, İŞBİR ürünlerini satmaktan vazgeçmesi veya İŞBİR ürünleri dışında başka bir ürün satması durumunda hiçbir yasal uyarıya gerek kalmaksızın ERSÖZLER MOBİLYA tarafından İŞBİR'e cezai şart ödenmesine yönelik hükümlerin yer aldığı,
- Söz konusu sözleşmeye dayanak ERSÖZLER MOBİLYA'nın satış mağazasında tespit yapıldığı ve ERSÖZLER MOBİLYA'ya dava açıldığı,
- Sözleşme'nin şartlarının ERSÖZLER MOBİLYA'nın İŞBİR dışındaki firmalarının ürünlerini satmasını ve teşhir etmesini engellediği ve bu nedenle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine açıkça aykırılık taşıdığı,
- İŞBİR'in başka bayileriyle de benzer nitelikte sözleşmeler yaptığı,
- Tek marka satma şartının etkin rekabetin oluşmasını engellediği ve bu nedenle söz konusu durumun yasaklanan rekabet etmeme yükümlülüğü çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği,
- İŞBİR'in bayileri ile yaptığı sözleşmelerin piyasada rekabetin oluşmasını engelleme amacı güttüğü ve Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca geçersiz olduğu

iddia edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** İddialara yönelik olarak hazırlanan 14.03.2013 tarihli ve 2013-2-10/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 28.03.2013 tarihli toplantısında görüşülmüş olup dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 13-17/255-M sayı ile karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 14.06.2013 tarih ve 2013-2-10/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Bahse konu talep, İŞBİR ile ERSÖZLER MOBİLYA arasında imzalanan 01.12.2008 tarihli Sözleşme'de yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olması ve bu kapsamda söz konusu sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca geçersiz olduğunun tespit edilmesi talebidir.
- (6) Rekabet Kurulu'nun 16.06.2011 tarih ve 11-37/784-247 sayılı kararında İŞBİR'in uyku merkezleri ile imzaladığı ve İŞBİR ile ERSÖZLER MOBİLYA arasında imzalanan Sözleşme'nin 5 ve 6. maddeleri ile aynı hükümleri içeren "*Uyku Merkezleri Tabela-Mağaza İç dekorasyon Sözleşmesi*" kapsamında rakip ürün satışının yasaklandığı iddiası incelenmiştir. Söz konusu kararda "*2002/2 sayılı Tebliğ'in 5.maddesinde düzenlendiği üzere, alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülükleri bu Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamamaktadır... sözleşme maddeleri dikkate alındığında uyku merkezlerine getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin sözleşme süresiyle de bağlantılı olarak 5 yıl olduğu görülmektedir. İşbir'in 2010 yılı itibarıyla yatak pazarında yaklaşık %(.....) oranında pazar payına sahip olduğu dikkate alındığında teşebbüsün uyku merkezlerine getirdiği rekabet etmeme yükümlülüğünün 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu kanaatine varılmıştır.*" denilmektedir.
- (7) 4054 sayılı Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır" hükmüne yer verilmiştir.
- (8) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ'in 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar "dikey anlaşma" olarak tanımlanmıştır. İŞBİR ile ERSÖZLER MOBİLYA arasında imzalanan Sözleşme'nin ERSÖZLER MOBİLYA'nın mağazasında satılacak ürünler konusunda taraflar arasındaki ticari ilişkileri düzenlemesi nedeniyle söz konusu sözleşmenin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında bir dikey anlaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (9) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü "*alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük*" şeklinde tanımlanmıştır. Sözleşme'nin 5. maddesinde yer alan "*Alıcı/ikinci satıcı... İŞBİR SÜNGER SAN A.Ş mamülleri dışında yabancı bir ürün sattığında, bayilik ilişkisi sona erdiğinde... hiçbir yasal uyarıya gerek kalmaksızın (.....) cezai şartı ödeyeceğini... kabul ve taahhüt eder.*" ve 6. maddesinde yer alan "*...alıcı/ikinci satıcı, tadilat yapılan mağazada Beş (5) yıl süre ile sadece İŞBİR ürünlerini satmak ve tabela/iç*

dekorasyon materyallerini bulundurmakla yükümlüdür. Aksi takdirde İŞBİR SÜNGER SAN A.Ş marka tazminat bedeli olan (.....) ve 5. maddede adı geçen cezai şartı ödemeyi kabul ve taahhüt eder.” denilmektedir. Söz konusu maddeler ile İŞBİR tarafından ERSÖZLER MOBİLYA'ya rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği anlaşılmaktadır.

- (10) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5(a) maddesinde, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Yukarıda yer verilen Sözleşme'nin 6. maddesinde ERSÖZLER MOBİLYA'ya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin beş yıl olduğu görülmektedir.
- (11) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin 2. fıkrasında “Tebliğ ile sağlanan muafiyet, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması durumunda uygulanır.” hükmü yer almaktadır. Dosya kapsamında elde edilen bilgilerden 2012 yılında İŞBİR'in yatak pazarında sahip olduğu pazar payının %(.....) olduğu görülmektedir. İŞBİR'in yatak pazarındaki pazar payının %40'ı aşmaması ve Sözleşme'yi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaracak sınırlamalar içermemesi nedeniyle İŞBİR ile ERSÖZLER MOBİLYA arasında imzalanan Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (12) 4054 sayılı Kanun'un *Bu Kanuna Aykırı Anlaşma ve Kararların Hukukî Niteliği* başlıklı 56. maddesinde “*Bu Kanunun 4 üncü maddesine aykırı olan her türlü anlaşma ile teşebbüs birlikleri kararı geçersizdir...*” hükmü yer almaktadır. Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında İŞBİR ile ERSÖZLER MOBİLYA arasında imzalanan Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı herhangi bir hüküm içermemesi nedeniyle söz konusu sözleşmeye ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 56. maddesi kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanısına varılmıştır.

J. SONUÇ

- (13) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.